

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 55.

V Ljubljani, v sredo 7. marca 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 6. marca.

Legaliziranje.

Po konečni besedi poročevalca dr. Fuchs-a prišli so danes na glasovanje razni predlogi, ki so bili stavljeni pri prvem paragrafu zakona o legaliziranju. Obveljal je z veliko večino predlog, naj se reč vrne odseku, ki naj jo še enkrat pretresa in v 14 dneh zbornici poroča. Na desnici bilo je prav malo poslancev, zlasti smo pogrešali Poljake in Liechtensteinovce, ki so se raje mudili po hodnikih, kakor bi v dvorani čakali glasovanja. Nekateri Čehi so pa glasovali z levico, ki je vsled tega z veliko večino zmagala. Gospodje mislijo, da znesek 100 gl., kateremu je vlada pritrdila, ne zadostuje, in naj se raztegne na 500 gld.; ali ravno to bo morda pokopalo celi zakon, ker se mu gospodska zbornica upira, in je že enkrat zavrгла dotične sklepe poslaniške zbornice. Vendar pa vlada meni, da jo bode pridobila za znesek 100 gld.; ako se ta znesek povekša na 500 gld., je torej nevarnost, da gospodska zbornica zopet zavrže celi zakon, ali pa da znesek po vladini želji skrči na 100 gld. V prvem slučaju bi nič ne imeli, v drugem pa se bo reč zopet zavlekla za eno leto.

Podpora Goričanom.

Onidan sem poročal o vladnem predlogu, ki zahteva 50.000 gld. v podporo Goričanom. Budgetni odsek je brez premembe pritrdil dotičnemu načrtu, ki ga je dr. Tonkli prav toplo zagovarjal. Obravnavamo, tako blizo je rekel, prav žalosten predlog, ki ima dvojen namen, namreč podporo zaradi slabe letine in pomoč zoper strašno bolezen „pelagra“ imenovano, ki ljudi tako hudo zdeluje, da najprej oslabé na telesu, konečno pa tudi na umu. Ta bolezen izvira od slabe hrane, zlasti od spridene turšice, s katero se redé. Omenjeni kraji so sicer rodovitni in raste tam najboljša turšica, ali ljudje uživajo le slabejšo zaradi žalostnih kolonskih razmer. Goriška pšenica, turšica in vino so nekda

j slovela, ali po l. 1848 je prišla trtna bolezen, ki so jo z žveplom, z velikimi troški in mnogim trdom zatrli. Za njo je prišla druga trtna bolezen „peronospera“, vsled katere odpada perje in trs ne zori. Posebno huda je bila l. 1886, ter je napravila veliko škode. Na pomlad je bila velika moča, poleti pa huda suša, ki je uničila turšico; ljudje torej niso imeli ne turšice, ne vina. Kolonske razmere so nadalje med gospodom in najemnikom take, da mora najemnik vso pšenico izročiti lastniku, vino si pa delita, ali najemnik mora iz svoje polovice plačevati hišno najemščino. Ako ni vina, zadolži se in v boljših letih more samo z vinom plačevati svoje dolgove.

Ostaja mu torej samo turšica; ali zadolženi gospodje svojim najemnikom jemljejo še pridelano turšico, za njih živež pa jim kupujejo tujo, plesnjivo, katere še konji ne marajo zobati. Ker je vino predrago, pije najslabeyše žganje, ki v zvezi s slabo turšico napravlja bolezen. V zvezi s tem je izseljevanje v Ameriko, kamor odhajajo pa le oni, ki še kaj imajo; reveži pa ostajajo doma in tako je revščina čedalje večja. Tako zlo se ne dá ob enem in z enkratno pomočjo odpraviti, zlasti ker je tudi na Krasu in na Vipavskem velika revščina. Deželni odbor je nabiral podpore in razdelil 15.000 gld., ali ker je od 70.000 do 80.000 ljudi prizadetih, 30.000 gld. ne bo zadostovalo, in bilo bi prav, ljudem z javnimi stavbami dajati zaslužek. Predlagal je torej resolucijo, da je to le začetna podpora, da se pa od vlade pričakuje še nadaljna pomoč kakor v Dalmaciji.

Kakor sem že omenjal, je odsek sprejel vladni načrt, po katerem se dovoljuje 50.000 gld. podpore, in sicer 20.000 gld. za odvracanje bolezni „pelagra“, 30.000 gld. pa revnim družinam v podporo. Minister je budgetnemu odseku tudi obljubil, da pričnó še letos delati nekatere ceste, n. pr. pri Ajšovici, pri kateri bodo imeli revni ljudje zaslužek. „Pelagro“ upajo s tem odpraviti, da bodo skrbeli za zdrav živež, zlasti za dobro turšico, ki jo bodo hranili v suhih in zračnih shrambah; tudi bodo napravili

pečí za kruh, da ljudje ne bodo uživali samo polento itd. Z načrtom ste se predlagali resoluciji, ki vladi priporočate, naj primeren znesek v pomoč zoper „pelagro“ postavi tudi v proračun prihodnjega leta, in naj o tej bolezni poizveduje še na Tirolskem, kjer se semtertje tudi neki nahaja. Reč se je danes obravnavala v zbornici, ki je brez ugovora pritrdila načrtu in sprejela tudi obe resoluciji.

Plača katehetov.

Že pred par leti je šolski odsek rešil zakon, ki vravnava plače katehetov na več ko trirazrednih ljudskih in meščanskih šolah, katerim se smejo dovoljevati nagrade ali pa stalne plače. Tudi učiteljem, ki poučujejo krščanski nauk, je dajati primerna nagrada. Veroučiteljem, ki hodijo poučevati otroke v oddaljene šole, je treba preskrbovati voz, ali pa jim je dati primerna odškodnina v denarjih. Nagrade ali plače in potne odškodnine veroučiteljem se vravnava po deželnih zakonih in se duhovnom ne smejo všteti v kongruo. Ker je treba za izvršitev tega zakona posebnih deželnih zakonov, stopi naravno še le tedaj v veljavo, ko deželni zbori sklenejo dotične zakone. Liberalna manjšina odsekova pa je predlagala, naj ta zakon v vseh določbah, za katere ni treba deželnih zakonov, nemudoma stopi v veljavo. Po večkratnem odkladanju prišel je ta zakon danes v razpravo. Poročevalec manjšine profesor Suess je pri tej priliki povdarjal, da po njegovem in njegovih tovarišev mnenji določba gledé deželnih zakonov zadeva premembo temeljnih zakonov, za katero je treba večine dveh tretjin glasov. Ker se je vpisalo več govornikov, bo reč danes komaj dovršena.

Med dvema stoloma.

„Pedagogičsko društvo“ na Krškem je imelo, kakor „Slov. Narod“ poroča, dné 1. t. m. odborovo sejo, in dné 5. marca v št. 53. beremo neko „Izjavo“, v kateri prav za prav ne vemo, ali je vsekano ali ubodeno. Poglavitno je gotovo to, da so se izrekli zoper „Liechtensteinov predlog“, motivacija pa

LISTEK.

„Jezičnik“ v slovenskem slovstvu ob njegovi petindvajsetletnici.

(Predaval v Katoliški družbi A. Kalan.)

(Dalje.)

Slovstvo slovensko je bilo v IX. stoletju osnovano po Cirilu in Metodu, pa je vsled Slovincem neugodnih razmer skoro da izginilo do 16. veka, do protestantske reformacije, ki je Slovincem obudila slovenščino v 16. stoletju. V tem oziru piše o IX. in XVI. veku Slomšek: Kdo nas Slovincem ne imenuje z veliko častjo in hvalo apostolskih bratov Solunčanov sv. Cirila in Metoda, dve prvi zvezdi verozakona in našega slovstva? Jezero let svetita vsem Slovanom in bota svetila našim narodom, dokler ne ugasne matere Slave lepo ime. Sveta vera jima je bila luč, beseda slovenska prva pomoč, izobraziti veliki slovenski narod. Sveta vera in pa beseda materina sta tudi nam pravega napredovanja nogi in roki. Zavrzi vero, opusti besedo materino, in tvoje napredovanje bo hromo in kruljevo.

Ozrimo se v bližnjo Krajno, ki je od nekda

glava slovenščine bila in je zvonec nosila po svojih slavnih možéh za slovenščino gorečih, in srečali bomo lepo število pridnih delavcev na slovenskem polji. Truber, Dalmatin, Bohorič in tiste dōbe vrstniki so našo slovenščino obudili, ako so ravno nesrečno od prave vere zavili; Bog je njihove greške narodu našemu v dobro obrnil po neskončno modri svoji previdnosti, ki dostikrat hudo prostim ljudem dopusti, pa hudo k našemu pridu obrne.

To dōbo 16. in 17. veka opisuje XXI. letnik „Jezičnikov“. O tej dōbi piše pisatelj v uvodu: „Pre-slavljal se je že dokaj, in sicer velikokrat tako, da je ona — protestantska — vsa svetla in živahna, naslednja — katoliška — pa je vsa temna in mrtvična. Godilo se je to po knjigah in učiliščih. Milo se mora zazdeti pravemu verniku, kedar vidi, da se v knjigah, slovenski katoliški mladini namenjenih, po petkrat več jezikovne tvarine podaja iz dōbe protestantske nego iz katoliške. Je-li naslednje XVII. stoletje književno v istini tako ubožno pa zanikrno? Slovincem nekako prenašlo čisla kar je tuje, svoje pa prezira in v lastni pravdi potegne jo s zopernikom, ter vzobražen ponaša se rad z vēdo pagansko pa inoversko preko domače ali celó katoliške.“ — Nato nam strogo objektivno kaže, kako so v 16. veku

protestantski in v 17. veku katoliški pisatelji delovali za razvoj in slavo slovenščine.

Živo nam opisuje literarno delujoče može šestnajstega veka; tu izvemo, kaj, koliko in s kakim vspehom so delovali na slovstvenem polji Primož Truber, Seb. Krel, J. Dalmatin, Adam Bohorič, ki je spisal zanimivo knjigo: „Arcticae Horulae“ in s tem objavil v Vitenbergu prvo slovensko slovnico leta 1584. V predgovoru kaže v prvem delu od jezika in jezikov, od Slovanov in Slovincem, v drugem delu pripoveduje o svoji knjižici. Ta zanimiv „predgovorček dežele Štajerske, Koroške in Kranjske slavnih velikašev sinovom, vsej viteškega stanu plemeniti mladini namenjen“, objavlja isti letnik „Jezičnikov“ na koncu str. 58 do 68. Lepo se bere, s kako vnemo govori o starosti slovanskega naroda, kako popisuje prostranost slovanskega jezika: „Le obrnimo sedaj svoje oči — pravi — na okrog in ozrimo se tudi povsod, preglejmo kraljestva, ogovorimo ljudstva enakogovoreča, našli bodemo res, da slavenska beseda razširja se po največjem delu sveta, ako ne po vesoljnem svetu.“

Dalje navdušeno unema plemenite sinove, katerim je predgovor namenjen, da gojite vēdo in umetnost domačo: „Zatorej — pravi — vi slavni in blago-

je taka, da nekaj sama sebi nasprotuje, nekaj pa narobe stavlja, in vzroke dejanj, ki so se vršila nekaj let sem, napačno izpeljuje! Kranjski „Landes-Lehrer-Verein“ določno govori in je dosleden s svojega stališča na podlagi šolskih postav in na tej podlagi vojsko napoveduje Liechtensteinovemu predlogu. Pedagogičsko društvo pa trdi, da se je na podlagi šolskih postav narodnost probudila. — Novi šolski zakon iz l. 1869 ni mogel ogniti se narodnemu vprašanju, ki tako močno trka na vrata državnikom v mnogojezični Avstriji; nekdanja „politische Schul-verfassung“ seveda ni tega imela; a že l. 1850 se je minister Thun razgovarjal s slovenskimi rodoljubi n. pr. šolskim nadzornikom Martinom Slomškom, kako preustrojiti slovenske šole, da bodo ljudstvu kaj koristile. In prav v tako zvani konkordatni dobi, ko je imela duhovščina nekaj več vpliva v šoli, razvijale so se narodne šole najlepše, tako n. pr. pod šolskim nadzornikom Rudmašem. Se vé, da so bili neprestani boji na tem polju, ker germanizacija je prodirala, kakor in kjer je mogla. § 6 državne šolske postave z dné 14. maja 1869 je pa tako raztegljiv, da ga vsaka občina, vsaka dežela drugače tolmači. Vsled tega paragrafa so začeli slovenščino preganjati po šolah na Koroškem in Štajerskem, in od l. 1872 naprej tudi po Kranjskem. Na Kranjskem se je to sedaj nekoliko predruščilo, a ta paragraf ostane in vse njegove posledice — toliko je tedaj nova šolska postava narod probudila. Da ima pa marsikaj dobrega v sebi, kar se tiče pravnih razmer učiteljev, tega nihče ne taji; cerkev ni mogla tega vravnati, iz česa pač bi mogla to vzeti? Vsakdo vé, koliko je bilo pisanja, da se je kakšna učiteljska služba za borih 30 gold. zboljšala, ali država ima moč za to, in je to stvar vredila. „Pedagogičsko društvo“ zaupa vladi in poslancem, da bodo „Liechtensteinov predlog“ zavrgli. Da bi bili gospodje dosledni v tem, kar prosijo.

P. l. so mej drugim prosili, da bi krajni šolski sveti imeli pravico predlagati učitelje. No, dobro! Kdo pa ima v krajnem šolskem svetu prvo besedo? Sicer pa nasprotuje pravi razsodnosti: stvar hvaliti, pa vendar po drugi strani prositi, naj se to ali ono predruščilo. „Nach dem U kommt das Weh, dass ist die Ordnung in dem Abc“.

Ako je dosihmal šola napredovala, kakor poudarja „pedagogičsko društvo“, ker so duhovniki in učitelji vzajemno delali in šolo podpirali, v prihodnjic ne bode zaradi tega propala, ako bodo duhovniki še dalje ostali pri šoli in imeli sonadzorstvo z državo nad veronaukom. To more kaj drugega biti, česar se bojé gg. učitelji, a tega pa nočejo povedati in zato misel prikrivajo z gladkimi besedami, rekoč, da s pedagogičskega stališča obžaljujejo agitacijo... Kaj pa je pri katoliških kristijanah pedagogičsko stališče? Menda ne drugo, kakor je imamo v verskih dogmah.

Da pri nas na Kranjskem ni druge šole, kakor versko-katoliška, razume se samo ob sebi, a velik razloček je v tem, ali je veronauk na prvem ali zadnjem mestu, ali je poglaviten ali le stranski predmet; tu je pa vendar le nekaj razločka.

Ako se sedaj slovenski učitelji konservativni stranki, pri kateri pa niso le sami duhovniki, marveč

vsi davkoplačevalci, po robu postavijo, bodo obsedeli med dvema stoloma. Nemci ne bodo marali za-nje, Slovenci pa tudi ne, ker taki učitelji ne gledajo na občno, marveč le na stanovsko korist, in pri tem pa tako enostransko in plitvo sodijo in sklepajo, da bi pričakovali bolj logičnih sklepov.

Prisilno zavarovanje.

(Dalje.)

Pa recimo, da bi zavarovalnice res ne bile plačale več odškodnine ko 1,196.605 gl., tedaj so z ozirom na doslej povedano in z ozirom na to, da je do leta 1880. bilo zavarovanje še prav pičlo razširjeno po Kranjskem, storile gotovo toliko, da zaslužijo priznanje vsacega nepristranski sodečega človeka; storile pa tudi nasproti premijam, katere so prejele, toliko, da bi kljub zakonodanskemu pretekecionizmu težko bilo deželni prisilni zavarovalnici izkazati se za jednako dōbo s primerno jednakim uspehom. S tem sem pa tudi izrekel, da je druga pot, ki po mnenji poslanca Šukljeta vodi do sklepa o potrebi prisilne deželne zavarovalnice, namreč razmotranje stvari s finančnega stališča, jako polzka in ne bode mi težko dokazati, da se je ravno na njej močno izpodrsnilo gospodu profesorju.

20% nega doneska za gasilne namene plačale so po uradnih izkazih deželnega odbora vse na Kranjskem poslujoče zavarovalnice: leta 1885. gold. 4.430.76 kr. in za leto 1886. gold 4.715.93½ kr. (Mimogredé rečeno sumniči gospod profesor zavarovalnice, da so utegnile priznati premajhne zneske za odmerjenje tega doneska. Na to neopravičeno sumničenje upam, da ne bodo ostale odgovora dolžne zavarovalnice same). Ako se ta znesek pomnoži petdesetkrat, najdemo svoto premij, katere so kranjski zavarovanci plačali v teh dveh letih raznim zavarovalnicam. Plačali so

torej v letu 1885.	221.538 gold. — kr.
in v letu 1886.	235.796 „ — „

tedaj v obeh letih vkup. . . 457.334 gold. — kr.

Iz tega izkaza pa vidimo tudi jako zanimiv faktum, da so se namreč premije (zavarovalnine) od leta 1885. do leta 1886. — tedaj v jednom samem letu pomnožile za 14258 gl. S tem faktom gospod profesor ni računil. Njemu je pred vsem bilo do tega, da deželnemu zboru pokaže zavarovalnice kot zavode, ki vlečejo iz naše dežele velikanske dobičke, v kar se dá neugodni svetlobi. Zato je vzel povprečno številko zavarovalnin in let 1885. iz 1886. torej znesek 228.667 gl. za podlago vsemu svojemu desetletnemu računu in vskliknil je: glejte, nad 100.000 gl. na leto puščamo mi, zakoniti deželni zastop, iz dežele! V resnici je pa stvar čisto drugačna. Zavarovalnice niso vlekile s Kranjskega od leta 1876 do 1885, vsako leto po 228.667 gold. zavarovalnin, ampak prav veliko manje. Leta 1876. zavarovanje na Kranjskem še nikakor ni bilo razvito tako, kakor leta 1885. in 1886., celó do leta 1880. ni med zavarovalnicami bilo vidno pravega gibanja. Tega leta začeli ste poslovati dve novi zavarovalnici, nekatere druge pa so svoje indolentne

uprave spremenile in tako zadobile novega življenja v svoje organizme. Ustanovljali in prenovljali so se na Kranjskem zastopi in to je privedlo novo gibanje in živahno tekmovalstvo med zavarovalnicami tudi na Kranjskem. Glavni prirastek premij spada torej v dōbo od leta 1880 do 1885. Prav natančno dal bi se ta znesek določiti le po statističnih podatkih zavarovalnic samih; a ker nam ti niso pristopni, zadovoljiti se smemo s tem, da gledé na prirastek zavarovalnin v poslednjem letu onega desetletja, katero gospod poslanec Šuklje jemlje za podlago svojemu razmotranju, določimo s približno matematično gotovostjo znesek premij, katere so prejemale s Kranjskega zavarovalnice. Vprašanje je čisto priprosto: Ako je od leta 1885. do 1886. poskočila premija za 14258 gold., za koliko se je ista pomnožila v letih 1884—1885, 1883—1884, 1882—1883 itd. in koliko so tedaj prejele zavarovalnice premij v letih 1876—1885? Tako sestavljeni račun pokaže nam, da je v imenovanem desetletju bilo jim vplačanih zavarovalnin 1,809.496 gold., tedaj povprečno na leto 180.949 gold. in ne, kakor je trdil gospod utemeljevatelj 228.667 gold. Ker so zavarovalnice plačevale povprečno najmanje 119.660 gl. odškodnin na leto, prejemale so torej premije več po 61289 gl. Gospod profesor Šuklje sam pripušča na jednom mestu svojega govora možnost, da stane uprava 50.000 gold.; potemtakem bile bi zavarovalnice imele na leto dobička 11.289 gold. In to naj bode tedaj oni kapital, ki izkoristuje, izsesava, uničuje posamičnika!

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. marca.

Notranje dežele.

„Köln. Ztg.“ pravi, da se je *grof Kálnoky* s *cesarjem* posvetoval v Budimpešti tudi o zahtevi Vatikana, naj se ogerski grško-katoliški škofje podredijo lvovskemu metropolitu. Ogerska vlada temu neki oporeka.

Za *versko šolo* dohaja dan na dan veliko število prošenj na Dunaj; Nižjeavstrijska je poslala do sedaj (izimši Dunaj) 230 prošenj s 14.000 podpisov, a vrejenih ni še poleg tega prošenj s 5000 podpisov; iz Moravske je došlo 18.000 podpisov, iz Predarlškega 13.000, iz Češke 30.000 podpisov; pri tem pa niti niso računane prošnje, koje so bile poslane naravnost dotičnim državnim poslancem. Koliko bo vseh prošenj in podpisov skupaj, ni mogoče niti primeroma povedati, a toliko je gotovo, da bo dostojno pokazalo dotično število, kako zeló čuti Avstrijanec potrebo konfesionalne šole.

Vnanje države.

Zloglasni *italijanski* list „Diritto“ prerokuje v svojem sovraštvu zoper *papeštvo* Franciji veliko nesrečo, ker je zbornica sprejela vsled priporočanja ministra Flourensa proračunski znesek za veleposlaništvo pri Vatikanu. „S tem“, pravi, „pretrgan je most med Italijo in Francijo, ker je slednja zatajila filozofske tradicije iz leta 1789. Odprl se je prepad med Italijo in francosko vlado, ki bo vsled tega zgubila vso svojo priljudnost.“ Tem neslanim trditvam odgovarja „Moniteur de Rome“: Ali ni to smešno? Ali je zgubil Bismarck svojo popularnost, ker se je spravil z Vatikanom? A velik nauk je v teh grožnjah; razvidi se iz njih, da ne smé nobena vlada niti pokazati svoje dobre volje nasproti papeštvu, ako noče, da takoj razburi italijanske duhove. Ali je to stanje prijetno papežu in častno velesilam?

Bolgarske volitve občinskih svetnikov imele so jako ugoden izid za vlado. — V Sofijo povrnil se je predvčerajšnjim avstrijski diplomatski agent, pl. Burian.

Ruski listi trdno verujejo, da se bo obistinila rusko-francosko-angleška zveza: Francija je prijazna Angliji. Angleška kraljica predruščila bo svoje Nemčiji prijazno mišljenje, odkar jej je vsled cesarjeve bolezni splavala po vodi nada, da bi kedaj postala njena hči nemška cesarica. Prestolonaslednica sploh ne bo po smrti svojega soproga več ostala v Nemčiji, marveč se stalno preselila v svojo angleško domovino. Ako pa poneha prijateljstvo med Londonom in Berlinom, pretrgane bodo tudi vezi med angleško prestolnico in Dunajem.

Odkar je bila govorica v *nemškem* državnem zboru o „agents provocateurs“ v Jurihu, razburjeno je švicarsko prebivalstvo zoper svojega severno-vzhodnega sosedo. Pustne dni razširil je nekdo med bazelskim prebivalstvom pesem: „Vive la France“, ki se norčuje iz nemškega naroda. „Nordd. Allg. Ztg.“ se huduje vsled tega: „Z vsakim privilegijem so v zvezi tudi dolžnosti. Nevtiralnost, koje je vedno Nemčija spoštovala, nalaga Švici dolžnost, da prepreči vsako izzivanje nasproti inozemstvu. Upamo, da bo švicarska vlada pristigla perute onim, ki hočejo na vsak način razdreti dobre odnošaje med Švico in Nemčijo.“

rodni mladeniči, prihodnosti najboljši del in najboljša nada za Bogom, nikar ne dopustite, da se po vas pogreša, da naš jezik ne hvali še Gospoda. Nasledujte, pri živem Bogu vas prosim, vse hvale vredne stopinje svojih očetov in sprednikov, katerim nič bolj in prej ni bilo v čisljih mimo tega, da unema za pobožnost in lepe umetnosti, očinska čast in slava, pridobljena s krepostjo in krvijo naših sprednikov pri vas dragem zarodu ostane neoskrunjena. Da se ta tako krasna zapuščina, dejte, prosim, pri vas z enako hvalo pa vsem na korist tudi ohrani... „Jezičnik“ v opombi pristavi: „Pisatelj je bil protestant in v tem smislu je presojevati pričujoči predgovor, poslovenjen privikrat malo da ne po besedi, v nekaterih oblikah celó po virniku latinskem... Kar pa je pisal o jeziku in jezicah, o Slovencih pa Slovanih, o prostakih pa plemenitnikih, to naj bi slovenski in nemški učenjaki nekoliko bolj premišljevali, domači in tuji grajščaki med našim narodom in po naših deželah pa naj bi nekoliko več delovali na korist pa na slavo Slovincem in Slovanom.“

Dalje omenja, kako sta Anton Dalmatin in Stipan Konsul Istriani delovala vzajemno s Truberjem. Knjige, ki jih je spisoval ali prelagal

Luter za Nemce, Truber z drugi za Slovence, predstavljala sta ona največ po njegovih navodih „ljudem Slovenskoga jezika“, Hrvatom in Srbom. — Dalje „Jezičnik“ našteva: Pavla P. Vergarija, ki je po Istri in med Italijane širil novoverstvo, H. Manuela, Mandelca, ki je ustanovil tiskarno v Ljubljani, kjer je leta 1575 „drukana“ bila prva knjiga slovenska: „Jesus Sirach v Lublani skosi Joannesa Mandelca“, in končuje to dōbo s H. Megiserjem, ki kot historio-graf „djanja pissar“ sklepa 16. vek s 17. vekom. Kako pa je bilo mogoče, da je v tej dōbi toliko vspevala slovenščina? — Zato — pravi „Jezičnik“ — gre hvala deloma njenim podpornikom in pokroviteljem njenih pisateljev. To so bili najprej domači, to je deželni stanovi, mnogi plemenitniki in grajščaki po Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Istri in po Hrvatskem. Posebe omenja Krištofa vojvodo Wirtemberškega, pri katerem sta imela Magister Michael Tiffernus in Mathias Garbitius Illyricus toliko vpliva, da so njegove dobrote življali mnogi tedanji slovenski pisatelji. Posebno je omeniti Hansa barona Ungnada, katerega so po pravici zato imenovali: „Fürderer, patron vnd seckhelmaister“. (Dalje prih.)

Francoski vojni minister je ukazal preiskavo zoper Boulanger-ja zaradi zadnjih volitev. Boulanger je odpotoval v Pariz ter obiskal ministra, vendar pa ni znano, kaj je opravil pri njem, ali ga je prepričal, da ni bil v nikakoršni zvezi z volilno agitacijo. Dognano je le toliko, da je Boulanger v živahnem občevanju s svojimi volilnimi agitatorji in z radikalnimi politiki, kar se nikakor ne strinja z njegovo službo vojnega poveljnika. — V ministerstvem svetu naznanil je vojni minister Logerot, da bo takoj imenoval generalne nadzornike, kakor hitro bo zbornica dovolila kredit 100.000 frankov. Tudi bo predložil novo postavo, po kateri bodo častniki služili do svojega 70. namesto 65. leta. — Nedavno smo poročali, da je „N. F. Pr.“ objavila neko izjavo Cassagnacovo o obsodbi Wilsonovi. Cassagnac je ta svoj izrek proglasil kot neresničen ter povdaruil, da je večkrat in jasno rekel, da je dotična razsodba ročila le čast francoskih sodnikov.

Rumunsko ministerstvo odstopilo je že v soboto zvečer, ne pa, kakor je poročalo Havasovo izvestje, v nedeljo dopoldne. Ghika sestavil bo novi kabinet s pomočjo junimistov, kojih vodja je dunajski poslanik Carp. Slednji bo skoraj gotovo prevzel portfelj zunanjih zadev, ako bo odklonil Stourdza Ghikovo ponudbo.

Nekoji **španjski** listi razširili so vest, da se je odpovedala kraljica-vladarica. Ker to ni res, ukazala je vlada kazensko preiskavo zoper to časopisje.

Kakor se poroča brzojavno iz **Abesinije**, zapazila je predvečerašnjim italijanska straža pri Tata-vodnjaku, da se jej bliža oddelek abesinskih vojakov. S trdnjave so začeli streljati, da bi zabranili vodo sovražniku, na kar se je slednji pomaknil nazaj. Vohuni zatrjujejo, da je neko drugo abesinsko krdelo prišlo dne 4. t. m. k vročim vrelcem pri Ailetu.

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 4. marca. Liechtensteinov šolski predlog je ljudstvu iz ust vzet. Ljudstvo že dolgo časa govori: „Jaz sina, hčer domá potrebujem, da se ob času dela privadi. Ako se človek mlad delu ne navadi, nikoli delaven in priden kmet ne bo. Zdaj pa predolgo v šolo hodi in se dela poprijeti ne more.“ „Kaj je to“, pravi zopet drugi, „tako dolgo otroci v šolo hodijo, pa nič prav gladko brati in pisati ne znajo?“ To se po sebi razume, da le toliko človek storiti in doseči more, kolikor mu zmožnosti in druge okoliščine dopusté. Kako bo otrok pri teh letih v ljudski šoli, ki se še le prav misliti in pravilno pisati uči, zmagoval toliko predmetov? Kdor preveč tirja, ne doseže ničesa. To ima Liechtensteinov predlog pred očmi, ko namerava število šolskih predmetov na ljudski šoli skrajšati. Da bi kmečkemu in rokodelskemu stanu več moči pridobil in njemu preveč ljudi ne odtujil, to doseči želi novi šolski predlog s tem, da hoče malo poprej otroke iz šolske dolžnosti izpustiti.

Zopet se ugovarja: „Splošna vojaška dolžnost zahteva, da se prihodnji vojaki poprej dobro v šoli izvežbajo, potlej bodo dobri, zavedni vojaki. Morajo znati zemljepisje in take reči.“ Da vojaški predstojniki teh reči potrebujejo in še drugih vednosti, tega dvomil ni nikoli kdo. A vojskovodje imajo vso drugo nalogo in dolžnost, jaz jih ne bom poučeval, a to vem, da toliko boljši je prostak in podložni vojak, kolikor bolj pokorščine je vaje. Pokoren poveljnikom vsak vojak mora biti. A da je kdo pokoren pravilom, to še ni prava zvestoba. Če je kdo v srcu svojem pokoren, to je, da je prepričan v srcu, da sveta dolžnost njegova je pokorščina, tak vojak je zvest, tak ne bo pokorščine prelomil tudi takrat ne, ako se mu ni bati, da bi ga kdo za prestopke ali nepokorščino ovadil. Na take zveste vojake se lahko opira država in poveljnik. S takimi zvestimi vojaki bode lahko zmagoval in svojo dolžnost kot vojskovodja spolnoval. Vprašam: Ali se vadijo otroci v brezverski šoli take pokorščine? Brezverska šola take pokorščine učiti ni zmožna. Kakošno avtoriteto kot zaslombo, temelj pokorščini more dati? Ali ne samo človeške? Ali je pa ta trdna? Še tako z bajoneti čuvana in zavarovana postava po človeku dana, ostane zmiraj le človeška. Osebnost korist, ako jo brez kazni doseči morem, ta je tudi nekaj; ali ni nevarno, da brezverni človek bi si prisvojil tak nazor? Dajte nam versko šolo in privržite nam še, da se bodo naši otroci poučevali v materinem jeziku, videli bote, da bote imeli hrabre, zveste vojake, zanesljive državljane. Telovadba je na kmetih malodane peto kolo. Ali hočete otroka, ki od ranega jutra do mraka se v svežem zraku giblje, po svoji volji skače, pleza, otroka, ki pride po

pol in več ure daleč v šolo, še s telovadbo krepiti? Če malo odraste, mora pasti ali druga dela opravljati, predno gré v šolo, in tudi po šoli, ali hočete, naj tak otrok telovadi? Če vam je telovadba prijeten počitek od trdnega dela, potem dajte, ako ne, nikar s telovadbo še bolj utruditi otrok. Nikakor pa naj na telovadbin rovaš ne trpé verske vaje in poučevanje krščanskega nauka, ako nočete, da se vam bi ječe polnile in bi vam s pomočjo telovadbe iz njih hudodelniki prav dobro vhajati znali, in tako še le prav predrzni postajali.

Naravno je, da so židje zoper versko šolo, ker ti se boré za svoj rod. Liechtensteinov predlog misli žide s tem omejiti, da jim ne dovoli biti učitelji katoliškim otrokom, in to je malo občutljivo. Da nekateri katoličani nasprotujejo verski šoli, je čudno, žalostno, ker s tem dokazujejo, da jim je mrtva črka več, kakor oživljajoči verski duh. Akoravno smo rekli, da je novi šolski predlog sestavljen v ljudskem smislu, s tem še ne trdimo, da je popoln. Naši poslanci bodo tudi v tej zadevi svojo dolžnost storili. A to pa rečem, živa potreba je, da se vrne šoli verski značaj. Tukaj ima novodobna šola rano, na kateri boleha, in bode bolehal, dokler je ne ozdravite. Vsa tista nedolžna vez med šolo in cerkvijo, od katere liberalni listi sanjarijo, da se zdaj trga vsled podpisov za versko šolo, je le nekaj „modus vivendi“. Saj poznamo katoliško cerkev. Ona je učiteljica miru. Sicer pa vprašam: Ali bode cerkev še le zdaj se učila, da nima dostojne pravice v šoli? „Sapienti sat“.

Iz srednje Istre, meseca februarja. Čakal sem zmiraj, da bode kaka boljša roka prišla za peró in pisala iz tužne Istre, ali redki so dopisi, zato načrtam jaz nekoliko važnejših stvari, in bodem večkrat, ako ustrezem.*)

Za versko šolo je bilo gibanje mrtvo po Istri s početka; ko pa je „Slovenec“ prinesel izjavo naših državnih poslancev, da ne gledajo samo na Kranjsko, katera je v tem oziru mnogo na boljšem, ampak na druge zapuščene dele naše narodnosti po Štajerskem, Koroškem, Goriškem in v tužni Istri, da oni hočejo stati na podlagi versko-narodne šole, ker to zahteva krščanska vera, potem se je pričelo prav živo gibanje za podpise.

Čitatelji „Slovenca“ v Istri želé, da bi se večkrat ozirali na istrske razmere. Narodno gibanje po Istri je zmiraj živahnjejše, kolikor bolj nas lahonstvo pritiska; prava pomoč temu gibanju je pa iredentsko časopisje, ki neprestano svoj žolč izliva na narodne voditelje, posebno na narodno duhovščino. Ali v ognji se zlato čisti. Največa zapreka nam je, ko nimamo zadosti svojih izobraženih ljudi; a kolikor jih imamo, hočejo jih pri vsaki priliki iz domovine prognati kakor g. S. Da si odgojimo take može, imamo pravo zahtevati versko-narodno šolo. Dokler se ne bodo tudi tega načela držali nemški konservativci, ne moremo jih smatrati za vestne katoličanske boritelje.

Občina Pazin dobro napreduje, akoravno jo izdajica hoče ovirati. — Občina Buzet napreduje izvrstno, ker ima vse vrle moči. — Narodni občini Žminj gré težko, ker je na samo trnje prišla; in oni, kateri so samo trnje pustili, največ hočejo ovirati.

Narodna občina Višnjan izbrala si je načelnikom sličnega pazinskega, misleča, da je vendar še kaj pravednih Italijanov; ali prevarila se je. Takoj pri prvi seji začel je svoje zagrizene italijanske zobé kazati narodnemu zastopstvu, da on ne zná hrvaški in dokler bode on načelnik, bode zmiraj italijanska politika. Prav so mu rekli narodni zastopniki: a v svoji prodajalnici razumeš hrvaški. V tej občini bo boj.

Občina Motovun ni še zdaj sestavljena, akoravno so bile volitve že meseca septembra lanskega leta. Lahoni iščejo vsa nepoštena sredstva, da zmagojo narodno stranko.

V Tinjanu je izbrano povse čisto narodno zastopstvo. Lahoni so protestovali, da se jim med tem časom malo kri ohladi. — Ravnokar mi prijatelji pripovedujejo, da je bila 22. in 23. febr. razrušena ena najzagrizenejših lahonških občin v Oprtliju (Portole). V vseh treh razredih zmagala je narodna stranka. Slava volilem! Pritiska je bilo dosti od vseh strani. Zadnji dan se je skoro celo noč volilo, ali noč jim ni mogla pomagati.

Imel bi ti, dragi „Slovenec“, še marsikaj pisati. Le toliko za zdaj rečem, da lahonsko časopisje s

*) Ustrezete. Op. vredn.

svojo lisičjo zvijačnostjo in hujskanjem samo na to dela, kako bi moglo razprtije med škofijstvom in duhovščino narediti; ali ne bodo kaše pihali, bi rekel naš kmet. V Istriji se nič novega v liturgiji ne dela. Kar je bilo, tega se duhovščina drži in se bode držala, ker ljudstvo bi se temu upiralo in nasledki bi bili slabi. O tem smo vsi hladnokrvni.

Istinović.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Konec.)

IV. Gospod podpredsednik Mihael Pakič poroča o tarifu javne tehtnice v Stobu, poslanem zbornici z dopisom c. kr. deželne vlade od 6. dec. 1887. Ta tarif je tako sestavljen: 1. za odtehtanje blaga per 100 kg. 2 kr.; 2. za 1 konja ali 1 kravo 10 kr.; 3. za pitanega vola 20 kr. Po mnenju odsekov sta oba prva tarifa primerna; le za tretjega se ne more izjaviti, ker ni vselej možno precej odločiti, ali je vol pitan ali ne. Odsek misli, da bi namesto besede krava bilo uzeti besedo „rogata živina“, eli pa izpustivši besedo krava v 2. oddelku postaviti 3. oddelek za vsako rogato živino po 10 kr. Nadalje bi tudi bilo treba določiti tarife za odtehtavanje telet, prašičev, praznih voz itd., zategadelj predlaga odsek: „Slavna zbornica naj se izjavi v tem zmislu.“

Predlog se sprejme.

Gospod predsednik poudarja v svojem končnem govoru, da se je zbornica tudi tega, svojemu koncu se bližajočega leta zdušno trudila pospeševati na vse moči koristi trgovine, obrta in prometa. Izreka potem visoki c. kr. deželni vladi za podporo sklepov zborničnih in slavnim uredništvom listov, izhajajočih v Ljubljani za brezplačno priobčevanje zborničnih sej in mnogih drugih poročil najudanejšo hvalo. Izrekši še hvalo tajniku za njegovo neumorno delovanje, prosi tudi gospode zbornične svetnike, naj sprejmejo njegovo najiskrenejšo hvalo za marljivo sodelovanje pri posvetovanjih zborničnih, ter izraža željo, naj novo leto prinese vsem obilo sreče. Gosp. podpredsednik Mihael Pakič zahvaljuje se v imenu zbornice gospodu predsedniku za objektivno vodstvo obravnav te mu želi srečno novo leto.

* * *

Računski sklep trgovinske in obrtne zbornice o dohodkih in troških za leto 1886. potrdilo je visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo z ukazom od 14. jul. 1887, števil. 19.386. Ta računski sklep slóve:

I. Poslovanje z denarjem. a) Dohodki: Prebitek blagajnice koncem decembra 1885 1793 gld. 51½ kr. Doneski volilcev 4596 gld. 73½ kr. Takse za upisovanje znamek 20 gld. Obresti od naloženega zborničnega denarja 7 gld. 73 kr. Vkupe 6417 gld. 98 kr. b) Troški: Plače in služnine 2400 gld. Pisarnične potrebščine 199 gld. 44 kr. Tiskovine 167 gld. 20 kr. Knjige, novine in knjigovezna dela 165 gld. 35 kr. Kurjava in svečava 74 gld. 96 kr. Poštne in brzojavke 18 gld. 23 kr. Donesek za obrtne šole 500 gld. Za statističke namene 163 gld. 48 kr. Nepredvidni troški 426 gld. 38 kr. 5% kot pokojninski donesek 213 gld. Blagajnice prebitek koncem decembra 1886 2.089 gld. 94 kr. Vkupe 6.417 gld. 98 kr.

II. Stanje imenja. Aktiva: Blagajnice prebitek koncem decembra 1886 2.089 gld. 94 kr. Iztrjevalni doneski 102 gld. 32½ kr. Vkupe 2192 gld. 26½ kr. Pasiva — nič.

Ta računski sklep bil je primerjan s predloženim računom in na podlagi dokazilnih prilog spoznan za pravega.

Računski oddelek v c. kr. trgovinskem ministerstvu. Na Dunaju dne 3. julija 1887. Hawlisch, c. kr. računski ravnatelj.

Dnevne novice.

(Slovenski državni poslanci) so imeli v nedeljo, dne 4. t. m., zaupen razgovor o svojem nadaljnjem postopanju. Nekateri listi so poročali o posameznih sklepih naših poslancev. Kakor se pa nam naznanja z Dunaja, dotična poročila niso istinita. Nadrobnosti razgovora sedaj še niso za javnost, ampak se bodo prilično razodevale v dejanji.

(Dnevni red seji ljubljanskega občinskega sveta) v četrtek 8. dan marca 1888. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanilo prvosedstva. II. Finančnega odseka poročilo: a) o računskih za-

ključkih občinske blagajnice ljubljanske in ž njo združenih fondov za 1886. leto; b) o škontovanju mestne blagajnice ljubljanske dné 25. oktobra 1887. leta; c) o nagradi mestnim detektivom za zasleden 111 psav, katerih gospodarji so hoteli odtegniti se plačilu pasje takse. III. Hranilničnega odseka poročilo o naročenih prenebrebah pravil mestne hranilnice ljubljanske. IV. Predlogi odseka za olupšavo mesta gledé nasadov pred muzejem „Rudofinum“ in gledé naprave vremenske hišice.

(Zlato Prago) ogledalo si je v nedeljo do sto Slovencev s Kranjskega potujoč v Ameriko.

(Častnim občanom) imenoval je trg Senožeče postojinskega okrajnega glavarja, gosp. Frid. viteza Schwarzza.

(Umrli) je danes po noči ob 2. uri v trnovskem farovžu umirovljeni mestni ljudski učitelj g. Luka Sušnik v 86. letu svoje starosti. Pokojnik je bil bajé najstarejši učitelj na Kranjskem in je poučeval predmestno deco nad 40 let, torej pravi veterani v svojem poklicu. Pokojnik je bil porojen v Železnikih na Gorenjskem in neoženjen. Pogreb bode jutri popoldne ob 4. uri iz trnovskega farovža k sv. Krištofu.

(Slov. biciklistični klub) imel bode v četrtek 8. t. m. ob 1/2 8. uri zvečer „jour fixe“ v gostilni pri „Slonu“.

(Iz Tržiča) se nam poroča: Včeraj, 4. t. m., ustrelil je Jakob Primožič po domače Krvin pod Štibevnikom, 5 ur od Tržiča, silno velikega volka, ki meri od gobca do konca repa 1.6 m. in je prav lepo rejen. Kaj tudi ne bo? O sv. Nikolaji se je prvič oglasil na „Čižovem“, kjer je oškodoval gospodarja za 10 ovac. Odkar pa zaradi snega drobnica ni mogla več na pašo, klatil se je volk bolj po goščavah, kjer se je mastil z okusno divjačino. Loveci trdijo, da je končal nad šestdeset srnjakov. Kmetom, ki veliko drobnice redé, je taka zverina strah; veliko so se torej trudili, da bi ga dobili v pest, ali še le včeraj je prišel na „muho“ lovca Krvinu. Danes je vse polno ljudi pri „Krvinu“ ter ogledujejo tega prijatelja srn in ovčic.

(Mesarska zadruga v Ljubljani.) Zadržno življenje v Ljubljani se je po novi obrtni postavi le slabo razvilo. Popolnem postavno vrejena je mesarska zadruga po mnogem trudu njenega načelnika gosp. Fr. Štruklja. Vse svoje knjige in zapisnike ima vrejene izključno le v slovenskem jeziku. Zadruga šteje sedaj 24 velikih mesarjev, 6 sušilcev in 72 malih mesarjev. Izučenih pomočnikov ima mesarski obrt le osem. Vpisalo pa se je v zadrugo štirideset učencev, ki so plačali vpisnino po 5 gold. Premoženja ima zadruga že v prvem letu 552 gl. 70 kr., bolniška blagajnica mesarskih pomočnikov pa 175 gl. Denar je naložen v kranjski hranilnici. — Kakor čujemo, vredila se bo postavno v kratkem v Ljubljani tudi pekovska zadruga. Upamo, da bo njen načelnik, narodni gospod Alojzij Jenko, vpeljal slovensko uradovanje in poslovanje.

(V Ptui) sta novoizvoljena župan in podžupan gg. E. Eckl in dr. pl. Fichtenau dobila najvišje potrjenje ter sta zadnjo nedeljo storila obljubo pred c. kr. okrajnim glavarjem gosp. Markom. Kakor že znano, razširilo se je ptujskemu mestnemu uradu področje v smislu, kakor je imajo politične oblasti prve stopnje.

(V slatinske kopeli) pride za letošnjo dōbo z Dunaja zdravnik dr. Viktor Eltz.

(Iz Marenberga) se nam poroča: Dné 2. t. m. smo imeli konjski somenj. Kupcev prišlo je mnogo z Gorenjega Štajerja in Koroškega. Konj niso pri gnali mnogo, ker je prejšnji dan zelo snežilo.

(Za drugo porotno zasedanje) pri c. kr. okrožnem sodišči v Celji določeni so: Prvomestnik porotnim obravnavam dvorni svetovalec in predsednik c. kr. okrožnega sodišča, g. Jan. Heinricher, namestniki pa svetovalci gg.: Peter Levizhnik, Lorenc Rattek in dr. Josip Gallé.

(Nagliče) vpeljala bo zopet južna železnica na progi Maribor-Franzensfeste, kedar se prične poletna dōba. V zvezi bodo z nočnimi kurirji glavne proge. S tem bo vodstvo izvestno ustreglo vsem prebivalem dravske doline.

(Iz državnega računostvstva) bo prihodnji izpit dné 28. marca v Gradci. Prošnje naj se pošiljajo do 17. marca predsedniku dotične komisije, g. Antonu vitezu Burgerju, c. kr. umir. finančnemu nadsvetovalecu v Gradci.

Telegrami.

Berolin, 6. marca. Prehlajenje cesarjevo še vedno traja, zaradi tega ni mogel sprejeti napovedanih predavanj. Bolezen sivega vladarja je njegova stara ledična bolezen. Po noči je spal dobro in se je le enkrat zbudil. Danes do 2. ure cesar še ni vstal. Vendar pa ni nobene nevarnosti.

Pariz, 7. marca. Zbornica je enoglasno sprejela izvolitev petih generalnih nadzornikov armade. Apelna obravnava zoper Wilsona bo dné 19. marca.

London, 7. marca. Listi menijo, da bo Koburžan sedaj kmalu zapustil Bolgarijo, da bo pa potem postalo bolgarsko vprašanje nujnejše in nevarnejše.

Bukarešt, 6. marca. Sestava Ghika-Carp se je razrušila.

P. n. volilcem trgovinske in obrtne zbornice.

Volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani razglašá, da se bode pred volilno komisijo v Ljubljani vršila volitev ali z ustnim glasovanjem ali z osebnim oddajanjem napisanih glasovnic 22. dan marca 1888. Oni volilci pa, kateri bodo volili z dopošiljanjem glasovnic, morajo napisane in podpisane glasovnice vsaj do 19. marca 1888 poslati na deželi c. kr. okrajnemu glavarstvu, v Ljubljani pa mestnemu magistratu.

Podpisani odbor štel si je v svojo dolžnost, posvetovati se z mnogimi trgovci in obrtniki in čestitim volilcem na podstavi jednoglasnega sklepa priporoča niže imenovane gospode za kandidate. Podpisani odbor je uverjen, da so ti zaupanja vredni, ker so vsi že več let člani zbornice in vestno in po vsej svoji moči delajo za trgovinske in obrtne koristi naše dežele.

Priporočajo se naslednji gospodje:

1. trgovcem I. in II. volilnega razreda, kateri dobé rudeče glasovnice, Fran Hren, graščak in trgovec v Ljubljani, Ivan Perdan, trgovec in posestnik v Ljubljani, Fran Ks. Souvan, trgovec in posestnik v Ljubljani.

2. trgovcem III. volilnega razreda, kateri dobé višnjeve glasovnice, Toma Pavšler, posestnik in trgovec v Kranju, Josip Ribič, prodajalec instrumentov v Ljubljani.

3. obrtnikom II. volilnega razreda, ki dobé bele glasovnice, Oroslav Dolenec, svečar in hišni posestnik v Ljubljani, Alojzij Jenko, načelnik pekovske zadruge v Ljubljani, Janko Kersnik, graščak in posestnik mlinar in žage na Brdu, Jernej Žitnik, hišni posestnik in čevljarski mojster v Ljubljani, Filip Zupančič, hišni posestnik in stavbeni mojster v Ljubljani.

V Ljubljani, dné 6. marca 1888.

Narodni volilni odbor.

Umrli so:

4. marca. Franja Stale, delavka, 29 let, Kravja dolina št. 11, oslabljena.

5. marca. Barbara Rošker, devica, 38 let, Kravja dolina, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	736.3	— 7.2	sl. vzh.	jasno	0.00
6. 2. u. pop.	737.8	0.6	sr. jzap.	"	
9. u. zveč.	739.8	— 4.0	sl. svzh.	"	

Dné 5. jasno, večerna zarija, krasna noč. Srednja temperatura — 3.5° C. oziroma za 6.0° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

7. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 25 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	78 „ 55 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107 „ 65 „
Papirna renta, davka prosta	92 „ 25 „
Akcije avstr.-ogerske banke	855 „ — „
Kreditne akcije	266 „ 10 „
London	127 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	10 „ 06 „
Cesarski cekini	5 „ 99 „
Nemške marke	62 „ 40 „

Za Levstikov spomenik.

Nabralo se je doslej 230 gold. 34 kr.

Darovali so dalje:

Č. g. župnik Ivan Tomažič	1 gl. — kr.
„ „ kapelan A. Žlogar	1 „ — „
„ „ A. Karlin	1 „ — „
„ „ A. Kalan	1 „ — „
„ „ Gregor Einspieler	1 „ — „

Pokojni Fr. Levstik, pač zasluži, da se mu postavi spodoben spomenik, zato bomo objavljali vse darove, ki jih nam p. n. rodeljubi pošljejo v ta namen.

Prodaja trgovine.

Zaradi smrti **proda** se pod jako ugodnimi pogoji pod tvrdo

JOSIP BERNARD

že nad 35 let obstoječa

steklarija.

Natančneje poizvé se pri Jos. Bernardovih dedičih v Ljubljani, Marijin trg št. 5, Slonove ulice št. 4. (2)

Umetne

zobe in zobovja

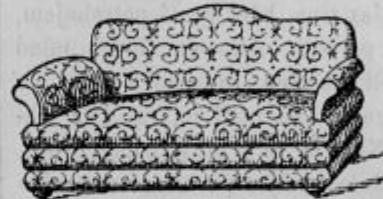
ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, I. nadstropje.

Anton Obreza,
tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.



priporoča prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu za izvanredno **znižano** ceno, veljavno le januarija in februarja t. l.: Divane (glej podobo) po 26 in 27 gl. Stole po 8 in 9 gold. Mo-

droce na peresih (Federmadratzen) po 10 gl. Zimnice po 22 gl. in višje. Molilni klečalniki in cerkveni stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in najceneje izvršujejo.

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo
J. J. NAGLAS - A

Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (20)

Cenilniki gratis in franko.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana, Marijin trg št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so **oljnate barve v ploščevinastih pušicah** (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.